

شناسه	مقررات و رویه اجرایی – پیش از دستور شماره ۱	تاریخ	۱۴۰۴/۰۹/۲۵
عنوان	بررسی صلاح عناوین شغلی – پیگیری مصوبه نود و ششمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۲۰		
مراجع طرح موضوع	شوراهای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی البرز، فارس، خراسان شمالی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، خوزستان، چهارمحال و بختیاری، مازندران، آصفهان، گیلان، کرمانشاه، تهران، زنجان، گلستان، مرکزی، همدان، قم، اتاق های بازرگانی گرگان، کرمان، تبریز، شیراز، کانون انجمن های صنفی کارفرمایی شرکت های خدماتی، پشتیبانی و فنی و مهندسی استان تهران، انجمن صنایع نساجی، انجمن صادرکنندگان فرآورده های صنایع و معادن سرب و روی ایران و شرکت بلوری نوری تازه (سهامی خاص)		
شرح مختصر موضوع	ب. اولاً: براساس بند (الف) ماده ۱۰ قانون کار، علاوه بر مشخصات طرفین باید نوع کار یا حرفه یا وظیفه ای که کارگر باید به آن اشتغال یابد، در قرارداد کار قید گردد و اختلاف در درج عنوان شغلی در لیست بیمه به جهت اینکه از مصادیق اختلاف در اجرای ماده ۱۴۸ قانون کار است، با توجه به حکم مقرر در ماده ۱۵۷ همان قانون، اختلاف ناشی از اجرای قانون کار محسوب می شود و باید در مراجع حل اختلاف کار مورد رسیدگی قرار گیرد. ثانیاً: آرای صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه های شماره ۳۰ - ۲۹ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۶ و ۸۵۳ - ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ آن هیأت مبنی بر الزام سازمان تأمین اجتماعی به تبعیت از آرای مراجع حل اختلاف کار نافی صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری در بررسی اسناد و مدارک ارائه شده در دعوی الزام آن سازمان به اصلاح عنوان شغلی نخواهد بود و عندالاقضاء، شعب دیوان عدالت اداری در صورت احراز وجود ایراد در آرای هیأت های تشخیص و حل اختلاف کار، رأی مقتضی را صادر خواهند کرد. ثالثاً رسیدگی سازمان تأمین اجتماعی به درخواست کارگر مبنی بر اصلاح عنوان شغلی مندرج در لیست بیمه ارسالی از سوی کارفرما فاقد مبنای مستند قانونی است. بنا به مراتب فوق، دادنامه شماره ۱۳۹۹۶۰۹۵۵۶۰۱۷۲۹ - ۱۳۹۹/۰۶/۲۴ صادره از شعبه ۱۵ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری که در مقام نقض دادنامه شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۱۲۰۰۶۲۸ - ۱۳۹۹/۰۳/۰۶ صادره از شعبه ۵۲ بدوی دیوان عدالت اداری صادر شده و همچنین دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۱۸۰۲۳۱۹ - ۱۳۹۸/۰۷/۲۰ صادره از شعبه ۶۴ بدوی دیوان عدالت اداری که بر مبنای استدلال فوق رسیدگی به خواسته اصلاح عنوان شغلی در لیست بیمه را در صلاحیت هیأت های تشخیص و حل اختلاف کار دانسته و بر ورود شکایت صادر شده اند، صحیح و منطبق با موازین قانونی هستند. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم الاتباع است.		
لیکن سازمان تأمین اجتماعی در اجرای رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری، اقدام به توجیه و توسعه صلاحیت خود در اجرای آرای صادره از هیأت های تشخیص و حل اختلاف ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی در زمینه احراز عناوین شغلی نموده و طی بخشنامه های شماره ۱۴۰۱/۱۷۷۷ - ۱۰۰۰/۱۴۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ و شماره ۱۴۰۳/۰۹/۲۷ در تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۷ به شعبات تأمین اجتماعی ابلاغ نموده است که مابه التفاوت حق بیمه			

ناشی از اصلاحات عناوین شغلی می‌بایست توسط واحد و صول حق بیمه محاسبه و مطابق مواد ۴۰ و ۴۲ الی ۴۵ قانون تأمین اجتماعی از کارفرمایان مورد مطالبه قرار گیرد.

در صورتی که حسب ضوابط و مقررات قانونی، به هنگام به کارگیری نیروی کار، تعیین حقوق و مزایا کارکنان براساس نوع شغلی است که در احکام و قراردادهای فی‌مابین تصریح شده است که کلیه پرداخت‌ها نیز بر آن اساس انجام می‌گیرد. کارفرمایان با تمکین به قانون و مصوبات شورای عالی کار همه ساله حداقل دستمزد و حقوق کارگران را تعیین و مکلفند صرفاً حداقل دستمزد را در همه عناوین شغلی رعایت نمایند و بر اساس قرارداد فی‌مابین بر حقوق و نوع شغل تعیین شده توافق می‌نمایند و در زمان مقرر و براساس مواد ۳۶ و ۳۹ قانون تأمین اجتماعی نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه در مهلت قانونی اقدام می‌نمایند.

از سوی دیگر سازمان تأمین اجتماعی نیز موظف است در فرصت ۶ ماهه در خصوص صحت و یا عدم صحت مندرجات لیست‌های ارسالی اظهار نظر نموده و در صورت مشاهده نقض یا اختلاف یا مغایرت به شرح ماده ۱۰۰ قانون تأمین اجتماعی نسبت به دریافت مابه‌التفاوت حق بیمه اقدام نماید؛ مضافاً براساس ماده ۴۷ قانون تأمین اجتماعی سازمان از دفاتر شرکت‌ها در سنوات مختلف بازرسی بعمل آورده و صحت لیست‌های ارسالی را تایید نموده و در صورت مغفول ماندن حق بیمه نسبت به مزد اعلامی مطالبه و مفاصا حساب صادر می‌گردد؛ لذا اعلام بدهی حق بیمه از سوی سازمان تأمین اجتماعی طبق بخشنامه‌های صادره در ارتباط با اصلاح عناوین شغلی، بدون در نظر گرفتن احکام و قراردادهای منعقد بین کارگر و کارفرما است و با توجه به دادنامه وحدت رویه دیوان عدالت اداری **مبنای قانونی جهت مطالبه حق بیمه مجدد نداشته و مغایر قانون می‌باشد** و قصور سازمان تأمین اجتماعی در انجام بازرسی به هنگام، موجبات ضرر و زیان کارفرمایان را فراهم نموده است.

لازم به ذکر است به استناد بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۹۴/۱۱۵۷۰ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۰۳ سازمان تأمین اجتماعی کارفرمایان از فروردین ماه سال ۱۳۹۵ به درج عنوان شغلی بیمه شدگان در لیست‌های ارسالی ملزم شده و شغل تمامی افراد در لیست بیمه قبل از آن، با عنوان عام کارگر و کارفرما ثبت شده است، و سازمان تأمین اجتماعی و کارگزاریهای وابسته به سازمان در دریافت لیست بیمه و اعلام و درج عناوین شغلی حساسیتی نداشته و در بسیاری از موارد علیرغم اعلام عنوان شغلی از سوی کارفرما در لیست‌های مربوطه، کاربران بر اساس سهولت عناوین را بصورت "ایضاً" در لیست‌ها وارد نموده‌اند که این موضوع نیز مورد توجه کارشناسان شعب تأمین اجتماعی در هنگام محاسبات مدنظر قرار نمی‌گیرد بنابراین تعمیم این الزام به لیست‌های مربوط به دوره‌های قبل از این تاریخ، **فاقد وجاهت قانونی و برخلاف صراحت بخشنامه** ابلاغی می‌باشد. علاوه بر آن نرم‌افزار و جداول محاسباتی حق بیمه سازمان تأمین اجتماعی براساس بخشنامه‌های مذکور مبهم می‌باشد.

مصوبه کمیته حمایت از کسب و کار	در نود و ششمین نشست کمیته مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۲۰ مقرر شد: مقرر شد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حداکثر ظرف مدت ۳ ماه با برگزاری جلساتی با حضور نمایندگان از اتاق‌های ایران، تعاون و اصناف، تشکل‌های کارفرمایی، کارگری و سازمان تامین اجتماعی و اخذ نظر دیوان عدالت اداری (با توجه به آراء شعب تجدیدنظر دیوان) کلیه جوانب اصلاح عناوین شغلی را بررسی و با تدوین دستورالعمل، راهکارهایی جهت حل مشکلات موجود ارائه نماید؛ از جمله آنکه مشخص گردد کدام یک از موارد اصلاح عناوین شغلی موجب ایجاد بدهی و پرداخت حق بیمه می شود و همچنین در نحوه و مبنای محاسبه حق بیمه شفاف سازی صورت گیرد و وحدت رویه در سراسر کشور ایجاد گردد. مقتضی است وزارت کار و سازمان تامین اجتماعی تا زمان تدوین دستورالعمل مذکور، اخذ جریمه و دریافت حق بیمه را متوقف نمایند.
اقدامات بعد نشست کمیته	۱- مصوبات کمیته حمایت از کسب و کار طی نامه شماره ۱۰/۱/۴۰۰۶/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۶ به دستگاه‌های متولی از جمله وزارت کار، سازمان تامین اجتماعی و دیوان عدالت اداری ابلاغ گردید. ۲- نامه استعلام وزارت کار طی نامه شماره ۶۸۱۳۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۵ دریافت گردید. ۳- پاسخ وزارت کار طی نامه شماره ۲۷/۵۱۳۲/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۷ ارسال شد. ۴- نشست در شورای عالی کار در تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۱ در معاونت روابط کار دریافت شد و مقرر شد تا مبنای محاسبه حق بیمه اصلاح عناوین شغلی در نشست آتی شورای عالی کار مطرح شود. ۵- نامه شماره ۱۱۷۰۲۷ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۵ وزارت کار مبنی اینکه طبق اعلام معاونت روابط کار این موضوع در نشست شورای عالی کار مطرح خواهد شد دریافت گردید. بنابر پیگیری‌های شفاهی صورت گرفته جلسه شورای عالی کار در ارتباط با بررسی این موضوع برگزار گردیده است لیکن نتیجه‌ای از این جلسه به دبیرخانه کمیته منعکس نشده است. ۶- نامه پیگیری و دریافت نتایج نشست شورای عالی کار به وزارت کار طی نامه شماره ۲۷/۱۱۱۱۰/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۸ ارسال گردید. ۷- شوراها، گفت و گوی استانی، اتاق‌های بازرگانی و تشکل‌ها و شرکت‌های بخش خصوصی مکاتباتی را مبنی بر درخواست اجرای مصوبات کمیته و مشکلات پیش آمده به دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار ارسال نموده اند. ۸- نامه معاونت حقوقی ریاست جمهوری به سازمان تامین اجتماعی به شماره ۵۲۹۰۰/۱۴۵۷۶۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۰۱ دریافت گردید. ۹- نامه شماره ۱۶۷۱۶۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۱ در پاسخ به دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار دریافت گردید مبنی بر اینکه موضوع در شورای عالی کار مطرح گردید و مقرر گردید:

دبیرخانه شورای عالی کار	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
	معاونت روابط کار	
تاریخ دعوت : ۱۴۰۴/۰۸/۲۰	تاریخ جلسه : ۱۴۰۴/۰۸/۲۶	مکان: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
	شماره جلسه ۳۳۷	ساعت شروع : ۱۵ ساعت خاتمه : ۱۷
موضوع دستورکار :		
جلسه شورای عالی کار با حضور نمایندگان گروه های کارگری، کارفرمایی و دولت در ساعت ۱۵ در محل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار گردید. در این جلسه پس از تلاوت آیاتی از قرآن مجید و خیر مقدم به حاضرین، موضوع دستور کار مورد بررسی قرار گرفت و پس از بررسی و رایانه دیدگاه ها و نقطه نظرات، تصمیماتی به شرح ذیل اتخاذ و به تصویب اکثریت اعضاء رسید: ۱. پیش نویس آیین نامه انتخاب اعضای مراجع حل اختلاف کار، با اصلاحات و پیشنهادات ارائه شده در جلسه ۳۳۷ مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۶ شورای عالی کار مورد تایید اعضای حاضر در جلسه قرار گرفت. ۲. کمیته مزد موظف گردید تا فرآیند مطالعات و بررسی های کارشناسی خود را به منظور تنظیم سیاست های مزد در سال ۱۴۰۵ آغاز نماید. ۳. مقرر شد یک کارگروه تخصصی برای بررسی اصلاح عناوین شغلی تشکیل شود. این کارگروه پس از تهیه پیش نویس، طرح نهایی خود را جهت بررسی و تصویب جزئیات به شورای عالی کار ارائه خواهد داد. و جلسه با ذکر صلوات در ساعت ۱۷ پایان یافت .		
نتایج و پیشنهاد دبیرخانه	علیرغم پیگیری های صورت گرفته از سوی دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار و پس از گذشت ۶ ماه از جلسه کمیته، این موضوع کماکان تعیین تکلیف نشده و مصوبات کمیته نیز اجرا نشده اند. لذا وزارت کار و سازمان تامین اجتماعی مصوبات را اجرا و دستورالعمل مربوطه را در اسرع وقت تهیه نمایند.	